

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67388624, fakss 67388634, e-pasts ptac@ptac.gov.lv, www.ptac.gov.lv

**Sabiedrībai ar ierobežotu atbildību
„Vissveselibai.lv”
Reģ.Nr.40103797914
Maskavas ielā 411-85
Rīgā, LV-1063**

**LĒMUMS
patērētāju kolektīvo interešu pārkāpuma lietā
Rīgā**

2016.gada 1.aprīlī

Nr.10–pk

Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (turpmāk – PTAC), pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta ceturtais daļas 6.¹punktu un Negodīgas komercprakses aizlieguma likuma (turpmāk – NKAL) 15.panta pirmās daļas 1.punktu, ir izvērtējis sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Vissveselibai.lv” (turpmāk – Sabiedrība) īstenotās komercprakses, sniedzot interneta vietnē <http://vissveselibai.lv/> (turpmāk – Vietne) informāciju par uztura bagātinātājiem (turpmāk – Produkti), atbilstību normatīvo aktu prasībām.

[1] Laika posmā no 2015.gada 22.septembra līdz 2015.gada 26.oktobrim, PTAC, veicot pārbaudi Vietnē, konstatēja, ka Vietnē tiek sniegta informācija/veselīguma norādes par Produktiem, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām attiecīgajā jomā.

[2] 2015.gada 27.oktobrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1-K-127/7963 (turpmāk – Vēstule1), kurā informēja Sabiedrību par konstatētajiem pārkāpumiem Produktu aprakstos Vietnē, vienlaikus pieprasot sniegt skaidrojumu/pierādījumus par Produktu aprakstos izmantotās informācijas atbilstību Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr.1924/2006 (2006.gada 20.decembris) *par uzturvērtības un veselīguma norādēm uz pārtikas produktiem* (turpmāk – Regula Nr.1924/2006) un citu normatīvo aktu prasībām. Papildus tam PTAC ierosināja līdz 2015.gada 14.novembrim labprātīgi novērst Vēstulē1 norādītos pārkāpumus, kā arī aicināja līdz augstāk minētajam datumam iesniegt viedokli administratīvajā lietā.

[3] Atbildes vēstule uz šī lēmuma [2] punktā minēto PTAC pieprasījumu netika saņemta. Turklāt, 2015.gada 2.decembrī, PTAC, veicot atkārtotu pārbaudi Vietnē, konstatēja, ka Sabiedrība turpina savā darbībā neievērot Vēstulē1 minēto, kā arī nav novērsusi Vēstulē1 norādītos pārkāpumus. Papildus tam PTAC konstatēja, ka arī daudzu citu Produktu aprakstos, kuri nav minēti Vēstulē1, tiek sniegta informācija/veselīguma norādes, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām attiecīgajā jomā.

[4] 2015.gada 7.decembrī PTAC nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1-K-127/8924 (turpmāk – Vēstule2), kurā atkārtoti pieprasīja Sabiedrībai līdz 2015.gada 23.decembrim iesniegt Vēstulē1 pieprasīto informāciju, kā arī papildus pieprasīja iesniegt pierādījumus/skaidrojumu par Vēstulē2 minēto Produktu aprakstos izmantotās informācijas

atbilstību normatīvo aktu prasībām. Vienlaikus PTAC ierosināja Sabiedrībai līdz minētajam datumam labprātīgi novērst Vēstulē1 un Vēstulē2 norādītos pārkāpumus.

[5] Atbildes vēstule uz šī lēmuma [4] punktā minēto pieprasījumu netika saņemta, kā arī, laika periodā no 2016.gada 21.janvāra līdz 2016.gada 22.janvārim, veicot pārbaudi Vietnē, PTAC konstatēja, ka Vietnes satura labojumi joprojām nav veikti.

[6] Ņemot vērā minēto, PTAC 2016.gada 27.janvārī, izmantojot ierakstītu pasta sūtījumu, nosūtīja Sabiedrībai vēstuli Nr.3.2.-1-K-127/556, kurā informēja, ka, ņemot vērā lietas apstākļus un lietderības apsvērumus, PTAC pieņems lēmumu lietā. Vienlaikus PTAC norādīja, ka Sabiedrībai ir tiesības līdz 2016.gada 12.februārim izteikt viedokli un argumentus administratīvajā lietā. Sabiedrības atbildes vēstule uz minēto PTAC vēstuli netika saņemta.

[7] Veicot Vietnes satura galīgo izvērtēšanu 2016.gada 23.martā, PTAC konstatēja, ka Vietnes satura labojumi nav veikti. Proti, Vietnē konstatēti turpmāk minētie normatīvo aktu pārkāpumi:

[7.1] Produkti tiek piedāvāti Vietnes sadaļās (piemēram, „Cukura diabēts”, „Kuņģa-zarnu trakta preparāti”, „Pret saaukstēšanos” u.c.), kaut arī daudziem attiecīgajās sadaļās izvietotajiem Produktiem nav piedēvējama norādītā iespējamā ietekme uz veselību. Produktu aprakstos tiek izmantotas neatļautas veselīguma norādes, t.sk. norādes par Produktu spējām novērst saslimšanas, ārstēt vai izārstēt slimības, tādējādi radot maldinošu iespaidu par popularizēto Produktu mērķi, piemēram:

[7.1.1] „Kromisan” – *Diabēta, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimību profilakse. vajadzīgs diabēta, aptaukošanās, sirds un asinsvadu slimību profilaksei. (..) Šāda profilakse ir nepieciešama vecāka gadu gājuma cilvēkiem, kā arī cilvēkiem, kuriem ir dispozicija uz diabētu.*

[7.1.2] „Diabekan” – *īpaši piemērots II tipa diabēta ārstēšanai.*

[7.1.3] „Jonax Naktssvecēs eļļa kapsulās” – *naktssvecēs sēklu eļļa palīdz krūšu sāpju, ekzēmas, reimatoīdā artrīta, diabēta, sirds un asinsvadu saslimšanu, oteoporozes gadījumā.*

[7.1.4] „Kviešu dīgstu eļļa 100 kaps.” – *Indikācijas: aterosklerozes profilakse, koronāro sirds slimību, insultu, sirdslēkmju profilakse, diabēts, prostatas vēzis.*

[7.1.5] „Lineļļa – Dabisks neaizvietojamu piesātināto taukskābju avots 150 kaps.” – *tiek izmantota sirds un asinsvadu ārstēšanai un profilaksei, kā arī trombu samazināšanai, zarnu trakta normalizācijai, ja ir kuņģa-zarnu trakta slimības, vairogdziedzera saslimšanu profilaksei.*

[7.1.6] „Chyavanaprasha 500g” – *samazina vēža šūnu rašanās iespēju. Lietošana: Onkoloģiskajiem slimniekiem 8-10 mēnešus bez pārtraukuma. Čūlas slimības paasinājuma gadījumā, hroniska gastrīta ar paaugstinātu skābes saturu jālieto 40-60 min. pēc ēšanas.*

[7.1.7] „ZIVJU EĻĻA Omega 3 + vitamīns E 30 kaps.” – *pazemina kardiovaskulāro un artēriju slimību risku, aizsargā no trombu veidošanās, samazina artrīta izraisītu iekaisumu, labvēlīgi ietekmē depresijas gadījumā.*

[7.1.8] „High Way Magnesium+B6 30 kaps.” – *magnijs aizsargā smadzenes no deģeneratīvām slimībām (piem., Alcheimera slimība).*

[7.1.9] „Zinkosan tabletes 120 tab.” – *Cinks novērš prostatas vēža attīstību, palīdz brūču sadzīšanai, cīņā ar saaukstēšanos un iekaisumiem.*

[7.1.10] „Mentat” – *palīdz cīņā ar Pārkinsona slimību.*

[7.1.11] „Selesan antioksidanti – selēna, acerolas ķiršu un minerālvielu tabletes” – *Selēns potenciāli palēnina slimības progresēšanu; selēns ir nepieciešams cilvēkiem, kuri hroniski slimo ar infekcijas un/vai alerģiskām slimībām (bronhiālā astma, hroniskā obstruktīvā plaušu slimība, saistaudu patoloģija, artrīti). (..) tam ir aizsargājoša iedarbība pret dažām vēža formām.*

[7.1.12] „Glycomune Copmplex kapsulas N30” – *gripa un saaukstēšanās (..) īpaši cukura diabēta pacientiem. Šo uztura bagātinātāju ieteicams pielietot aknu šūnu atjaunošanai un aizsardzībai smagu ķīmijas vai medikamentu terapijas gadījumā, it sevišķi vīrushepatīta C un toksiskā hepatīta gadījumā.*

[7.1.13] „High Way Cordyceps” – *Sēnei piemīt antimetastātiskā un pretvēža darbība.*

[7.1.14] „Echinaforce tabletes N60” – *tiek lietots sekojošos gadījumos: gripa un akūtas vīrusu slimības, akūts faringīts, bronhīts un pneimonija, sinusīts, disbakterioze un kandidoze, furunkuloze, urīnceļu iekaisumi un slimības.*

[7.1.15] „Jonax Omega 3 + E vitamīns” – *Omega 3 taukskābes palīdz cīnīties ar depresiju, aizsargā no sirds un asinsvadu sistēmas slimībām, mazina infarkta risku un aterosklerozes veidošanos. Regulāra zivju eļļas lietošana samazina sirds slimību risku. Omega 3 taukskābēm piemīt pretiekaisuma iedarbība, kas sargā organismu no ļaundabīgo šūnu veidošanās, labvēlīgi ietekmē remotoīdā artrīta slimnieku stāvokli. Zivju eļļas lietošana ārstniecības nolūkos samazina osteoporozes un kaulu lūzumu risku, uzlabo locītavu funkcijas un lokanību.*

[7.1.16] „Krila eļļa kapsulās N60 no Eira-Pharma” – *krila eļļa palīdz ārstēt locītavu iekaisumus uzturošo vielu aktivitāti.*

[7.1.17] „Oriģinālais Zviedru balzams Riviera 100 ml” – *ceodārijas (Curcuma zedoaria Rosc.) sakņu ekstrakts – piemīt antibakteriāla, dziedējoša iedarbība. (..) Tiek lietots artrīta, kakla sāpju, ādas slimību, diabēta, anēmijas gadījumā. Pienenes (Taraxacum officinale) sakņu ekstrakts – tiek izmantots arī kolīta gadījumā. Apstiprinātas prettuberkulozes, pretvīrusu, fungicīdas, prethelminu, antikancerogēnas un pretidiabēta īpašības. Ieteicams diabēta gadījumā, kā arī anēmijas ārstēšanai. Genciānas (Gentiana lutea L.) sakņu ekstrakts – lieto kā attārpošanas un pretklepu līdzekli, reimatisma artrīta, podagras, alerģisku slimību, dzeltenās kaites, kuņģa dedzināšanas, gastrīta, vēdera uzpūšanās, dizentērijas un aizcietējuma ārstēšanai. Ieteicams kā pretmūža līdzeklis saaukstēšanās gadījumā. Retēja (Potentilla erecta L.) sakņu ekstrakts – izmanto enterīta, enterokolīta, dispepsijas, stomatīta, gingivīta, kuņģa čūlas, caurejas, dizentērijas, angīnas ārstēšanai. Iekšēji lieto caurejas, gastrīta, dzemdes asiņošanas, plaušu tuberkulozes, aknu slimību, sirds slimību, podagras, reimatisma ārstēšanai. Parastās kalmes (Acorus calamus L.) sakņu ekstrakts – pret sāpju, atklepošanas un dezinficējošs līdzeklis. Lieto holēras, gripas, kā arī tīfa epidēmijas, dzeltenās kaites, malārijas, eksudatīvās diatēzes un rahīta gadījumā. Izmanto nieru slimības un urīnpūšļa iekaisuma ārstēšanai. Marūbijas (Marrubium vulgare L.) laksti – ārstē bronhiālo astmu, augšējo elpceļu infekciju, sirds mazspēju aritmiju, dzelteno kaiti, malāriju, urolitāzi. Kardamona (Elettaria cardamomum) sēklu ekstrakts – piemīt antiseptiska iedarbība. Tiek lietots saaukstēšanās ārstēšanai.*

[7.1.18] „Žeņšeņ ar selēnu „MedPro” kapsulās N60” – *profilaktisks sirds un asinsvadu slimību gadījumos.*

[7.1.19] „Glycomune Beta glucan 30 tab.” – *spēja identificēt ļaundabīgus audzējus un cīnīties ar jebkādiem vīrusiem – gan visnevainīgākajiem rinovīrusiem, kas rada iesnas, gan retrovīrusiem, piemēram, AIDS.*

[7.1.20] „Fitesten kuņģa veselībai un imunitātei kapsulas N30” – *veicina dzīšanas procesus un palīdz atjaunot bojāto kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas gļotādu.*

[7.2] nav nodrošināta Ministru kabineta 2015.gada 1.decembra noteikumu Nr.685 „Prasības uztura bagātinātājiem” (turpmāk – Noteikumi) 26.punkta, kas noteic, ka *uztura bagātinātāja reklāmā ietver norādes „Uztura bagātinātājs” un „Uztura bagātinātājs neaizstāj pilnvērtīgu un sabalansētu uzturu”, prasību ievērošana (piemēram, šādu Produktu aprakstos: „Gastroval kapusulas N15”, „Sorbex aktivētā ogle”, „Glutamax svaigs rīts”, „Attīrīts mūmijs „Altaja zelts”, „Izzogoff tabletes”, „Frutin tabletēs N30”, „LactoBiotic Max N15”, „Probiotics-PRH”, „Probiotic+B-RPH kapsulas”, „Vega Acidophilus Bifidus Complex”, „Lactobex pulveris 1g paciņās N10”, „LEPICOL-GREMOŠANAI (PROBIOTIĶIS), 180g”, „AP Healnature Melleņu ekstrakts kapsulās N32”, „Doppelherz Augen Vital kapsulas N30”, „Ascorutin Kijevas vit.rūpn.”, „AEVIT-MIK 20 kap.”, „Calcium + D3 vitamīns tabletes N30”, „Duovit”, „Greenice Vitaminum A+E”, „Medpro-Ginko Biloba ekstrakts – labai atmiņai un asinsritei”, „Jonax Omega 3 + E vitamīns”, „Kālija Forte pulveris 750 mg N30”, „LIV 52”, „Selesan antioksidanti – selēna, acerolas ķiršu un minerālvielu tabletes”, „High Way Cordyceps”, „Zivju eļļa „Omax” (1000mg) N60”, „Super Omega3 kapsulas N120”,*

„Echinaforce (ehinācijas) tabletes N120”, „Greenlce Magnesium+Vitamin B6”, „Oriģinālais Zviedru balzāms Riviera” u.c.).

[7.3] Produkta „Uronex” aprakstā norādīts, ka minētais Produkts ir „zāles urīnizvadsistēmas veselībai”, tomēr saskaņā ar Pārtikas un veterinārā dienesta (turpmāk – PVD) uztura bagātinātāju reģistrā esošo informāciju minētais Produkts ir reģistrēts kā uztura bagātinātājs. Tādējādi Vietnē tiek sniegta maldinoša informācija par minētā Produkta identitāti un radīts iespaids, ka šim Produktam piemīt ārstnieciskās īpašības.

[7.4] Vietnes sadaļā „*Kā izvairīties no gastrīta?*” ietverts apraksts par gremošanas trakta slimību (gastrītu). Minētajam aprakstam pievienota interneta saite, kuru aktivizējot, tiek atvērta Vietnes sadaļa „*Kuņģa-zarnu trakta preparāti*”, kurā sniegta informācija par vairākiem Produktiem. Arī Vietnes sadaļā „*Smaganu slimību simptomi*” sniegta informācija par smaganu slimībām (gingivītu un periodontītu), norādot, ka Produktu „*Oriģinālais Zviedru balzāms Riviera*” var izmantot kā dezinfekcijas un smaganu ārstēšanas līdzekli. Vienlaikus minētajam aprakstam pievienota interneta saite, kuru aktivizējot, tiek atvērta Vietnes sadaļa „*Oriģinālais Zviedru balzāms Riviera 100ml*”. Minētā informācija un tās izvietojums vidusmēra patērētājiem rada/var radīt maldinošu iespaidu par konkrētu Produktu ārstnieciskajām īpašībām un to, ka tie var palīdzēt noteiktu slimību ārstēšanas procesā, vēl jo vairāk tāpēc, ka lielākajā daļā šo Produktu aprakstos nav sniegta skaidra informācija par to, ka piedāvātais Produkts ir uztura bagātinātājs (piemēram, Produkts „*Oriģinālais Zviedru balzāms Riviera 100ml*”, „*Sorbex aktivētā ogle*”, „*Attīrīts mūmijs „Altaja zelts”*” „*Izžogoff tabletes*” u.c.).

[7.5] nav nodrošināta Noteikumu 25.punkta, kas noteic, ka *reklamēt atļauts tikai uztura bagātinātāju reģistrā iekļautos uztura bagātinātājus*, izpilde. Piemēram, Produkts „*Beautiful skin*” piedāvājumā tiek norādīts kā uztura bagātinātājs, taču PVD reģistrā produkts ar šādu nosaukumu un Vietnē norādīto sastāvu nav iekļauts.

Izvērtējot lietā esošos materiālus, PTAC norāda un secina:

[8] Saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punktu *darbība (uzvedība, apgalvojums, komerciāla saziņa, tirgvedība) vai bezdarbība (noklusējums), kas tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu, preces (ķermeniskas vai bezķermeniskas lietas) pārdošanu vai pakalpojuma sniegšanu patērētājam*, ir komercprakse. Savukārt NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka *jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas savas saimnieciskās vai profesionālās darbības ietvaros īsteno komercpraksi, kā arī jebkura fiziskā vai juridiskā persona, kas rīkojas komercprakses īstenotāja vārdā vai uzdevumā*, ir komercprakses īstenotājs.

No iepriekš minētajām definīcijām izriet, ka reklāmas, informācijas sniegšana par Produktiem ir atzīstama par komercpraksi NKAL 1.panta pirmās daļas 2.punkta izpratnē, jo šāda darbība ir tieši saistīta ar tirdzniecības veicināšanu un attiecīgo preču pārdošanu patērētājam, savukārt, saskaņā ar NKAL 1.panta pirmās daļas 1.punktu Sabiedrība ir atzīstama par komercprakses īstenotāju, kas konkrēto komercpraksi īsteno savas saimnieciskās darbības ietvaros.

NKAL 4.panta pirmā daļa nosaka, ka *negodīga komercprakse ir aizliegta*, un saskaņā ar NKAL 4.panta otro daļu *komercprakse ir negodīga, ja iestājies vismaz viens no šādiem nosacījumiem:*

1) *tā neatbilst profesionālajai rūpībai un būtiski negatīvi ietekmē vai var būtiski negatīvi ietekmēt tāda vidusmēra patērētāja vai tādas patērētāju grupas vidusmēra pārstāvja ekonomisko rīcību attiecībā uz precī vai pakalpojumu, kam šī komercprakse adresēta vai ko tā skar;*

2) *tā ir maldinoša;*

3) *tā ir agresīva.*

NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punkts noteic, ka *komercpraksi uzskata par maldinošu, ja, ņemot vērā visus apstākļus, patērētājs tās ietekmē pieņem vai var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu viņš citādi nebūtu pieņēmis. Komercpraksi uzskata par*

maldinošu, ja tās ietvaros tiek sniegta nepatiesa informācija vai šī informācija jebkādā veidā, tostarp vispārējās pasniegšanas ziņā, maldina vai varētu maldināt vidusmēra patērētāju pat tad, ja faktiski ir pareiza.

Atbilstoši NKAL 11.panta 17.punktam *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs sniedz patiesībai neatbilstošu informāciju par to, ka prece vai pakalpojums var palīdzēt izārstēt slimības, novērst disfunkciju vai fiziskos defektus.* Savukārt NKAL 11.panta 9.punkts noteic, ka *komercprakse jebkuros apstākļos ir maldinoša, ja komercprakses īstenotājs apgalvo vai citādi rada iespaidu, ka precī drīkst likumīgi pārdot vai pakalpojumu sniegt, bet tas neatbilst patiesībai.*

NKAL 6.pants paredz, ka komercpraksi uzskata par profesionālajai rūpībai neatbilstošu, ja tā *netiek veikta ar tāda līmeņa prasmi un rūpību, ko patērētājs var pamatoti sagaidīt un kas atbilst attiecīgajā saimnieciskās vai profesionālās darbības jomā vispārārtītai godīgai tirgus praksei un labas ticības principam.* Savukārt saskaņā ar NKAL 7.panta pirmo daļu *par patērētāja ekonomisko rīcību būtiski negatīvi ietekmējošu uzskata tādu komercpraksi, kura būtiski mazina patērētāja iespēju pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu un kuras rezultātā patērētājs var pieņemt tādu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu, kādu citādi nebūtu pieņēmis.*

Saskaņā ar NKAL 7.panta otrās daļas 1.punktu *par patērētāja pieņemtu lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu jebkurā gadījumā uzskatāms patērētāja lēmumus iegādāties precī vai saņemt pakalpojumu, vai atturēties no šādas rīcības.*

Noteikumu 24.1.apakšpunktā ietvertais regulējums paredz, ka *uztura bagātinātāja marķējumā, noformējumā un reklāmā nedrīkst ietvert norādi, ka uztura bagātinātājs novērš, ārstē vai izārstē slimības, vai minēt šādu iespēju.* Savukārt Noteikumu 25.punkts noteic, ka *reklamēt atļauts tikai uztura bagātinātāju reģistrā iekļautos uztura bagātinātājus, bet atbilstoši Noteikumu 26.punktam uztura bagātinātāja reklāmā ietver norādes „Uztura bagātinātājs” un „Uztura bagātinātājs neaizstāj pilnvērtīgu un sabalansētu uzturu”.*

[9] Saskaņā ar Regulas Nr.1924/2006 2.panta otrās daļas 5.punktu *„veselīguma norāde” ir jebkura norāde, kas pauž, liek domāt vai netieši norāda, ka pastāv saikne starp pārtikas produktu kategoriju, pārtikas produktu vai kādu tā sastāvdaļu un veselību.*

No Regulas Nr.1924/2006 3.panta izriet, ka uzturvērtības un veselīguma norādes Kopienas tirgū laisto pārtikas produktu (*saskaņā ar Noteikumu 6.punktu uztura bagātinātāji ir pārtikas produkti parastā uztura papildināšanai*) marķēšanai, noformēšanai un reklāmai var izmantot tikai tad, ja tās atbilst šīs regulas noteikumiem. Savukārt, atbilstoši minētās regulas 10.panta pirmajai daļai, veselīguma norādes aizliedz, ja tās neatbilst II nodaļas vispārējām prasībām un šīs nodaļas īpašajām prasībām un ja par tām nav izsniegtas atļaujas saskaņā ar šo regulu, un tās nav iekļautas 13. un 14.pantā paredzētajā sarakstā ar norādēm, par kurām izsniedz atļaujas. Tādējādi secināms, ka produktu (uztura bagātinātāju) reklāmā ir izmantojamas tikai tādas veselīguma norādes, kādas ir atļautas saskaņā ar Regulu Nr.1924/2006, savukārt cita veida norādes, tostarp norādes ar paplašinātu saturu, kā arī norādes, kurās Produktiem tiek piedēvētas ārstnieciskās īpašības, nav pieļaujamas un ir aizliedzamas. PTAC uzsver, ka veselīguma norāžu izmantošana ir brīvprātīga. Tomēr, ja komercprakses īstenotājs izvēlas lietot šādas norādes saviem produktiem, tad tas ir jādara atbilstoši attiecīgo normatīvo aktu prasībām.

Ievērojot iepriekš minēto, PTAC ir konstatējis, ka Vietnē izmantotās veselīguma norādes neatbilst Regulas Nr.1924/2006 3.panta noteikumiem, jo nav iekļautas Regulas 13. un 14.pantā paredzētajā sarakstā ar norādēm, par kurām izsniedz atļaujas, tādējādi tās ir aizliegtas saskaņā ar Regulas Nr.1924/2006 10.panta pirmo daļu (skatīt šī lēmuma [7.1.1] un [7.1.20] punktu). Tāpat, ņemot vērā šī lēmuma [7.2] punktā norādīto, konstatējams, ka Sabiedrība neievēro Noteikumos noteiktās prasības, proti, Produktu aprakstos neietver norādes *„Uztura bagātinātājs”* un *„Uztura bagātinātājs neaizstāj pilnvērtīgu un sabalansētu uzturu”*. Tādējādi patērētāji, nesaņemot patiesu informāciju par Produktiem, t.sk. to, ka Vietnē izvietotie Produkti ir uztura bagātinātāji, var pieņemt tādu lēmumu par Produktu iegādi, kādu tie nebūtu pieņēmuši, ja viņu rīcībā būtu skaidra un pilnīga informācija par Produktiem. Līdz ar to, ievērojot iepriekš

minēto, Sabiedrības īstenotā komercprakse ir vērtējama kā profesionālajai rūpībai neatbilstoša komercprakse saskaņā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1.punktu kontekstā ar NKAL 6.pantu.

[10] Vietnes satura izvietojums (sk. šī lēmuma [7.4] punktu), Produktu piedāvāšanas/popularizēšanas veids (sk. šī lēmuma [7.3] punktu), kā arī Produktu aprakstos sniegtie nepatiesie (aizliegtie) apgalvojumi (sk. šī lēmuma [7.1.1] līdz [7.1.20] punktu) rada maldinošu iespaidu par Produktu lietošanas mērķi, jo patērētāji var/varētu saprast, ka Vietnē piedāvātie Produkti novērš saslimšanas (piemēram, „*mazina sirds slimību rašanās risku*”, „*novērš prostatas vēža attīstību*”, „*aizsargā smadzenes no deģeneratīvām slimībām*”, „*diabēta, aptaukošanās, sirds un asinsvadu profilaksei*”, „*pazemina kardiovaskulāro un artēriju slimību risku*” u.c.) vai ārstē (palīdz ārstēt) slimības (piemēram, „*īpaši piemērots II tipa diabēta ārstēšanai*”, „*palīdz cīņā ar Parkinsona slimību*”, „*palīdz krūšu sāpju, ekzēmas, reimatoīdā artrīta, diabēta, sirds un asinsvadu saslimšanu, osteoporozes gadījumā*” u.c.). Tādējādi ir būtiski mazināta patērētāja iespēja pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu.

PTAC paskaidro, ka NKAL 15.panta otrajā daļā ir noteikts, ka *uzraudzības iestāde, izvērtējot komercprakses atbilstību šā likuma prasībām, ir tiesīga pieprasīt un saņemt no komercprakses īstenotāja un citām fiziskajām un juridiskajām personām visu lietas būtības noskaidrošanai nepieciešamo informāciju, dokumentus un citus pierādījumus, kā arī mutvārdu paskaidrojumus par komercpraksē izmantotās informācijas patiesumu, darbības atbilstību šā likuma prasībām, kā arī noteikt informācijas, dokumentu un pierādījumu iesniegšanas termiņu un informācijas sniegšanas veidu*, bet šī panta trešā daļa nosaka, ka *ja komercprakses īstenotājs nesniedz Uzraudzības iestādes pieprasīto informāciju vai sniedz to nepilnīgi, Uzraudzības iestāde ir tiesīga uzskatīt, ka komercpraksē izmantotā informācija ir neprecīza vai nepatiesa.*

Tā kā Vēstulē1 un Vēstulē2 pieprasītos pierādījumus Sabiedrība nav iesniegusi, PTAC, pamatojoties uz NKAL 15.panta trešo daļu, kā arī ņemot vērā attiecīgajos normatīvajos aktos par veselīguma norādēm noteiktās prasības, ir pamats uzskatīt, ka Sabiedrības sniegtā informācija Vietnē par Vēstulē1 un Vēstulē2 minētajiem Produktiem nav patiesa. Līdz ar to konstatējams, ka Sabiedrība neievēro Noteikumu 24.1.apakšpunktā noteiktās prasības un saskaņā ar NKAL 11.panta 17.punktu un 4.panta otrās daļas 2.punktu īsteno negodīgu (jebkuros apstākļos maldinošu) komercpraksi.

[11] Izvērtējot Vietnē sniegtās informācijas izvietojumu, konstatējams, ka minētā informācija tās vispārējās pasniegšanas ziņā saskaņā ar NKAL 9.panta pirmās daļas 1.punktu ir vērtējama kā maldinoša, jo Vietnē izmantotās ar Regulu Nr.1924/2006 aizliegtās veselīguma norādes, Produktu izvietojuma veids (sk. šī lēmuma [7.1] un [7.4] punktu), kā arī Produktu piedāvāšanas/popularizēšanas veids (sk. šī lēmuma [7.3] punktu), var maldināt patērētāju par Produktu īpašībām vai to ietekmi uz veselību, kas minētajiem Produktiem nav piedēvējama. Turklāt minētā informācija var likt patērētājam pieņemt lēmumu par rīcību saistībā ar darījumu (piemēram, lēmumu par Produktu iegādi), ko situācijā, ja tiktu ievērotas tiesību normās noteiktās prasības, patērētājs nebūtu pieņēmis.

[12] Sabiedrība, piedāvājot Vietnē Produktus, kuri nav reģistrēti PVD uztura bagātinātāju reģistrā (sk. šī dokumenta [7.5] punktu), bet tiek reklamēti Vietnē kā uztura bagātinātāji, patērētājiem rada iespaidu, ka minētos Produktus drīkst likumīgi piedāvāt, kaut arī tas neatbilst patiesībai. Līdz ar to Sabiedrība, sniedzot maldinošu un pretlikumīgu informāciju par minētajiem Produktiem, neievēro Noteikumu 25.punktā noteiktās prasības un tādējādi saskaņā ar NKAL 11.panta 9.punktu īsteno negodīgu (jebkuros apstākļos maldinošu) komercpraksi.

Ņemot vērā iepriekš minēto un saskaņā ar NKAL 6.pantu, 7.panta pirmo daļu, 7.panta otrās daļas 1.punktu, 11.panta 9.punktu un 17.punktu kontekstā ar NKAL 4.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, PTAC secina, ka Sabiedrība ir pārkāpusi NKAL 4.panta pirmajā daļā noteikto negodīgas komercprakses aizliegumu.

NKAL 15.panta astotā daļa nosaka: *ja Uzraudzības iestāde atzīst komercpraksi par negodīgu, tā ir tiesīga pieņemt vienu vai vairākus lēmumus, ar kuriem: 1) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu atbilstošā veidā sniegt papildu informāciju, kas*

nepieciešama, lai nodrošinātu komercprakses atbilstību šā likuma prasībām; 2) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi; 3) aizliedz negodīgu komercpraksi, ja tā vēl nav uzsākta, bet ir paredzama; 4) nosaka komercprakses īstenotājam pienākumu publicēt attiecīgajai komercprakti atbilstošā saziņas līdzeklī paziņojumu, kurā norādīta labotā informācija, atsaucot negodīgo komercpraksi; 5) uzliek naudas sodu šā likuma 15.² pantā noteiktajā kārtībā; 6) nosaka par labas prakses kodeksu atbildīgajai personai pienākumu izdarīt labojumus kodeksā, lai novērstu negodīgu komercpraksi.

Izvērtējot lietas apstākļus un lietderības apsvērumus, proti, to, ar kāda veida lēmumu konkrētajā situācijā tiktu panākta augsta līmeņa patērētāju tiesību aizsardzība, PTAC secina, ka ir lietderīgi negodīgas komercprakses īstenošanas pārtraukšanai pieņemt lēmumu, kas minēts NKAL 15.panta astotās daļas 2.punktā, t.i. – noteikt komercprakses īstenotājam pienākumu nekavējoties izbeigt negodīgu komercpraksi.

Lemjot par tiesiskā pienākuma uzlikšanu, PTAC ņem vērā Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 4.pantā noteiktos administratīvā procesa principus un 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus, lai noteiktu lēmuma piemērotību un atbilstību, konkrētajā gadījumā ievērojot samērību starp pie atbildības sauktā tirgus dalībnieka rīcību un tam uzliekamo ierobežojumu, kā arī patērētāju (visas sabiedrības) tiesiskās intereses, t.sk., tiesības saņemt normatīvajiem aktiem atbilstošu komercpraksi un šo interešu aizskārumu.

PTAC ņem vērā arī negodīgās komercprakses īstenošanas laiku, kā arī to, ka daudzu Produktu aprakstos ietvertie maldinošie apgalvojumi var negatīvi ietekmēt īpaši neaizsargātos patērētājus – cilvēkus ar smagām saslimšanām.

Ņemot vērā minēto, PTAC nolemj:

pamatojoties uz APL 55.panta 2.punktu, 65.panta ceturto daļu, 66.panta pirmo daļu, NKAL 1.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 4.panta pirmo daļu un 4.panta otrās daļas 1. un 2.punktu, 6.pantu, 7.panta pirmo daļu, 7.panta otrās daļas 1.punktu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 11.panta 9.punktu un 17.punktu, 15.panta trešo daļu un astotās daļas 2.punktu, Regulas Nr.1924/2006 10.panta pirmo daļu, Noteikumu 24.1.apakšpunktu, 25.punktu, 26.punktu un 27.punktu,

noteikt pienākumu Sabiedrībai nekavējoties izbeigt īstenot negodīgu komercpraksi:

1) nodrošinot, ka Vietnē netiek izmantotas veselīguma norādes, kas neatbilst Regulas Nr.1924/2006 un citu normatīvo aktu prasībām;

2) nodrošinot Vietnē Noteikumu 24.1.apakšpunkta, 25.punkta, 26.punkta un 27.punkta prasību ievērošanu;

3) izmainot Vietnes saturu, lai nodrošinātu skaidras un patiesas informācijas sniegšanu par Produktiem.

Saskaņā ar APL 70.panta pirmo daļu, 76.panta pirmo daļu un otro daļu, 79.panta pirmo daļu un Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 25.panta (10¹) daļu un NKAL 19.panta pirmo daļu šo lēmumu var pārsūdzēt Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā, Baldones ielā 1A, Rīgā, LV-1007 viena mēneša laikā no dienas, kad lēmums stāties spēkā. Saskaņā ar NKAL 19.panta pirmo daļu lēmuma pārsūdzēšana neaptur tā darbību.

Direktore

(personiskais paraksts)

B.Vītoliņa

(..)

IZRAKSTS PAREIZS